

مترجم: فاطمه پور

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

آموزشگاه مهرطلبان

مرحله اول بریل برای

دانش آموزان ناشنوا - نابینا

مزایای مرحله اول بریل

در کنفرانس بین المللی بریل انگلیس، در زمینه مرحله عالی بریل در واشنگتن، در سال ۱۹۸۲، نیاز به استفاده از شکل ساده شده بریل توسط «مارجوری تراگتون» مطرح شد. وی در آن زمان معلم بریل مدرسه «مک دولند» بود؛ مدرسه‌ای برای دانش آموزان نابینا، آسیب دیدگان بینایی یا ناشنوا - نابینا در برانت فورد، آنتاریو و کانادا.

«تراگتون» بیان داشت که بسیاری از افراد از جمله افراد ناشنوا - نابینا، کسانی که به تازگی نابینا شده و قادر به انجام برخی کارها با چاپ بزرگ بوده اما در عین حال به بریل نیاز دارند و آنهایی که دارای ناتوانایی‌های یادگیری، توانایی ذهنی محدود یا احساسات لمسی محدود می‌باشند، از کاربرد مرحله اول بریل سود می‌برند. مرحله اول بریل همچنین می‌تواند برای برخی از افرادی که فقط خواستار یادگیری برای خواندن هستند، یک دانش آموز دوره ابتدایی، یک بزرگسال شرکت کننده در برنامه سوادآموزی یا شخصی که در حال یادگیری انگلیسی به عنوان زبان دوم می‌باشد نیز مفید واقع شود.

یادگیری مرحله اول بریل برای یادگیرندگان، اعضای خانواده، معلمان و همسالان آسان است. افراد شامل در زندگی کودک ناشنوا - نابینا، نیازمند یادگیری بسیاری از موارد جدید، از جمله فنون ارتباطی خاص نظیر زبان اشاره هستند. به نظر می‌رسد یادگیری بریل به ویژه مرحله عالی بریل از نظرها دور مانده باشد. به نظر می‌رسد که افراد بیشتر خواستار یادگیری مرحله اول بریل باشند؛ به خصوص اگر آن به عنوان تنها نماینده حروف الفبا معرفی شود.

خانواده، معلمان و همسالان می‌توانند مرحله اول بریل را در زمانی که کودک در حال یادگیری آن است فرا گیرند.

یکی از مهم ترین مسایل برای افراد ناشنوا - نابینا توسعه ارتباط است. بهترین عملکردهای آموزشی بر کاربرد یک رویکرد ارتباطی تمرکز دارند که شیوه‌های متعدد ارتباط را برای هر دانش آموز خاص مدنظر قرار می‌دهد. این روش‌ها شامل شیوه‌های محیطی، لمسی، حسی، هجی کردن انگشتی، زبان اشاره‌ای، موضوعی، تصویری، چاپ و بریل می‌باشد. هدف اصلی از آموزش، کمک به کودکان ناشنوا - نابینا است. لذا باید یکسری از راهکارهایی که موجب تقویت ارتباط می‌شود را مورد ملاحظه قرار داد.

مرحله عالی بریل از اختصارات زیادی استفاده می‌نماید که از نشانه‌های بریل برای نشان دادن بیش از یک حرف استفاده می‌کند. اختصارات ممکن است کل کلمه‌ها را نشان دهند (نظیر استفاده از حرف "b" برای لغت but)، شکل مخفف کلمه‌ها را نشان دهند (نظیر حروف "chn" برای کلمه "children") یا کلمه‌ها را ناتمام نشان دهند (نظیر "ing"). در کل ۱۸۹ اختصار قوانین مربوط به استفاده از آنها وجود دارد.

به علت پیچیدگی‌های رمزی مرحله عالی بریل که ممکن است یادگیری آن را برای برخی از دانش آموزان مشکل کند، بریل بیشتر وقت‌ها برای برخی از افرادی که ناشنوا - نابینا هستند به عنوان یک ابزار یادگیری در نظر گرفته نمی‌شود.

مرحله اول بریل بسیار ساده است. مرحله اول بریل از نشانه‌های بریل برای حروف الفبا، علائم نقطه گذاری و اعداد استفاده می‌کند. یادگیری این مرحله از بریل می‌تواند برای بسیاری از افراد از جمله دانش آموزان ناشنوا - نابینا آسان تر باشد.

گاهی اوقات به جای اصطلاح مرحله اول بریل (۱) یا بریل الفبایی، اصطلاح مرحله اول را به کار می‌برند و همچنین مرحله عالی بریل را بریل عالی (۲) یا بریل مخفف شده می‌نامند.

فردیت یافتن آموزش بریل

مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. کودکان ناشنوا - نایینا، اغلب مدت زمان طولانی را صرف یادگیری برخی مفاهیم می‌کنند. این نکته مهم است که ملاک یادگیری بریل برای دانش‌آموزان فاقد بینایی (به عنوان ناتوانایی اولیه) تنها ملاک مورد استفاده برای دانش‌آموزان ناشنوا - نایینا نمی‌باشد.

راهکارهایی که بر میزان یادگیری بریل می‌افزایند

رشد مهارت‌های حرکتی ظریف: فعالیت‌های تکنیکی که به رشد مهارت‌های حرکتی ظریف کمک می‌کنند مدنظر هستند. کودکان ناشنوا - نایینا نیازمند یاد بگیرند دست‌هایشان را به کار گرفته و آن را کنترل کنند. کودکان تا زمانی که فرصت کافی برای استفاده و رشد دست‌هایشان نمی‌یابند، ممکن است این گونه به نظر برسند که فاقد توانایی‌اند و زمانی که کودکان در معرض فعالیت‌های هدفمند حرکات ظریف کارآمد و بازی انگشتی قرار می‌گیرند، اغلب بر میزان توانایی‌شان برای استفاده از بازوها، دست‌ها و انگشتان‌شان افزوده می‌شود.

رشد هجی کردن انگشتی: به نظر می‌رسد زمانی که یک کودک تا حدودی زبان‌سوری، به ویژه هجی کردن انگشتی‌اش گسترش می‌یابد، بریل را به آسانی یاد می‌گیرد. هنگامی که کودکان شنوا-بینا خواندن را یاد می‌گیرند،

گروهی که با کودک ناشنوا - نایینا کار می‌کند باید ارزیابی مداوم و کاملی از وسیله یادگیری مناسب به عمل آورد و روش‌های ارتباطی که باید به کار گرفته شوند را تعیین کند. برخی از کودکان ممکن است از مرحله اول بریل آغاز کرده و احتمالاً به سمت مرحله عالی پیشرفت کنند و برای عده‌ای دیگر ممکن است موفق‌ترین راهکار، توقف در مرحله اول بریل باشد. آغاز کردن از مرحله اول بریل به معنی ناتوانی یک کودک در استفاده مرحله عالی بریل نبوده و توقف در مرحله اول بریل نیز بدین معنی نیست که یک کودک از ادامه یادگیری عاجز مانده است. معلمان و سایر اعضای گروه در مواجهه با نیازهای کودک، نیازمند آموزش اختصاصی بریل هستند. این نکته برای ایجاد ارتباط موفق، امری مهم و اساسی است. مرحله اول بریل می‌تواند هدف مناسبی برای یک کودک ناشنوا - نایینا باشد.

گرچه بسیاری از دانش‌آموزان سرانجام به سمت مرحله عالی بریل پیشرفت می‌کنند، اما این مورد نمی‌تواند شامل همه دانش‌آموزان شود. ارزیابی منظم و مداوم از دانش‌آموز، هدایتگر گروه در تصمیم‌گیری در این زمینه می‌باشد. معلمان ممکن است ادامه دادن مرحله اول بریل را در صورتی که آن نیازهای انفرادی کودک را بهتر برآورده کند، مدنظر قرار دهند. این ممکن است متفاوت از آنچه آنها در برنامه‌های تدارکاتی‌شان یاد گرفته‌اند باشد یا متفاوت از تجارب‌شان در مواجهه با کودکان نایینا باشد. نوعاً معلمان دانش‌آموزانی که دارای آسیب دیدگی بینایی هستند مجبورند راهکارهای آموزش بریل را که شامل پیشرفت سریع به سوی مرحله

عالی بریل یا آشنا شدن نسبتاً سریع با برخی از اختصارات می‌باشد را یاد بگیرند. هر چند در مورد برخی از کودکان یادگیری و توقف در مرحله اول بریل می‌تواند مبنایی برای موفقیت آتی کودک باشد. سرعت یادگیری کودک عامل

گروهی که با کودک
ناشنوا - نایینا کار می‌کند
باید ارزیابی مداوم و کاملی از
وسيله یادگیری مناسب به عمل
آورد و روش‌های ارتباطی که باید
به کار گرفته شوند را تعیین کند

باید بر اساس ارزیابی دقیق صورت گیرد نه بر اساس پیش فرض ها. استفاده از بریل حتی به عنوان یک وسیله برای برجسب زدن، می تواند در نگرش مردم نسبت به توانایی های یک کودک به ویژه توانایی های شناختی تغییر ایجاد کند. زمانی که بریل به محیط، والدین، معلمان و دیگران عرضه می شود، آنها ممکن است فکر کنند که کودک، دارای سطح شناختی بالاتر از آنچه قبلاً تصور می کردند است. به علت این که بریل یک ابزار فرهنگی است، لذا ممکن است کودک به طور رسمی تر به عنوان یک یادگیرنده در نظر گرفته شود. مزیت دیگر مرحله اول بریل این است که به همان میزان که کودک هم هجی کردن انگشتی و هم بریل را یاد می گیرد، توانایی هجی کردن نیز تقویت شده و بهبود می یابد.

موارد برجسب زدن در محیط با علایم مرحله اول بریل

موارد برجسب زدن در محیط با لغات چاپ شده، معمولاً برای کودکان بینایی که خواندن را یاد می گیرند انجام می شود. این انتظار وجود ندارد که کودکان بلافاصله قادر به خواندن لغات شوند، بلکه آنها احتمالاً یاد خواهند گرفت. به علت اینکه بریل یک کد معادل برای کودکان نابینا است، باید از برجسب های بریل استفاده کرد. آسان ترین موارد برای استفاده از برجسب های بریل، موضوعاتی هستند که کودک از قبل با آن آشنا است، نظیر یک فنجان، صندلی، مسواک، توپ یا میز. کودک در این مرحله با بریل مواجه می شود اما حروف خاصی را نمی خواند. بنابراین ما باید بپذیریم که آنها احتمالاً ممکن است هر یک از حروف را جداگانه بخوانند یا یک لغت را به عنوان یک واحد مجزا بخوانند. در نهایت، کودک نیاز دارد که بین برجسب و موضوع، یک تناظر یک به یک ایجاد کند. درست همان طور که او بین یک حرفی که هجی انگشتی شده و یک حرف بریل رابطه ایجاد می کند.

ابزار مرحله اول بریل

تهیه ابزار مرحله اول بریل آسان است. برجسب ها و

آنها در واقع یک کد جدیدی (چاپ) را مرتبط با کدی که از قبل می شناختند (صحبت کردن) می آموزند. بریل مانند چاپ یک کد است نه یک زبان. کودکانی که بریل را یاد می گیرند نیازمند توانایی کاربرد این کد جدید در ارتباط با کد یاد گرفته شده قبلی، برای معنی دادن به آن هستند.

بر اساس تجربه «تراگون» زمانی که یک کودک نحوه هجی کردن انگشتی را می داند، مرحله اول بریل کارآمدتر است. این امر یاد دهنده را قادر می سازد تا بین حرفی که هجی انگشتی شده و یک حرف بریل، تناظر یک به یک ایجاد کند. وقتی که داستان آموختن نحوه برقراری ارتباط «هلن کلر» را می خوانیم، می فهمیم که چطور «آنی سیلوان» هر روز ساعات زیادی را صرف هجی کردن انگشتی برای هلن می کرد. هنوز هم هجی کردن انگشتی بخش مهمی از ارتباط فراگیر است که اغلب یا مورد غفلت قرار گرفته یا برای آموزش آن اهمیت و فرصت کافی در نظر گرفته نشده است.

کودکان ناشنوا - نابینا، اغلب مدت زمان طولانی را صرف یادگیری برخی مفاهیم می کنند

ممکن است مربیان احساس کنند که هجی کردن انگشتی یک روش ارتباطی کارآمد برای بسیاری از کودکان ناشنوا - نابینا نیست. آنها ممکن است به عنوان مثال بر این باور باشند که هجی کردن انگشتی برای کودکان دارای محدودیت های فیزیکی در دست ها یا انگشتان، کودکان دارای ضعف بینایی برای دیدن واضح نشانه یا نمادهای حروف، کودکان دچار ناراحتی هایی در ناحیه دست یا کودکانی که فاقد مهارت های شناختی لازم برای درک این که چطور هجی انگشتی کنند هستند، گزینه انتخابی مناسبی نیست. گرچه این ملاحظات مهم بوده و باید توسط گروه آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گیرند، اما به طور حتم، تصمیم گیری در مورد توانایی های یک کودک

آموزش مرحله اول بریل در طی سال‌های نخست مدرسه در بخشی از مینه سوتا، باعث ابداع تدریجی اختصارات مرحله عالی شد.

معلمان دخیل در برنامه دریافتند که دانش آموزانی که از مرحله اول بریل در طی سال‌های نخست استفاده می‌کردند، موفقیت بیشتری در زمینه میزان و دقت خواندن و میزان مشارکت با دانش آموزان بینا به دست آوردند. همچنین برنامه «مینه

سوتا» از مرحله اول بریل برای کودکانی که دارای ناتوانایی‌های چندگانه هستند استفاده کرده و آموزش مرحله عالی بریل را زمانی آغاز می‌کند که آنها کاملاً در الفبا مهارت پیدا کرده و شروع به

خواندن کرده‌اند. معلمان دریافتند زمانی که مرحله اول بریل در یک دوره طولانی‌تری استفاده می‌شود، از میزان اشتباه و وارونه خوانی حروف کاسته می‌شود.

خلاصه

بریل ابزاری کارآمد جهت افزایش رویکرد ارتباط فراگیر افراد ناشنوا - نابینا می‌باشد، به ویژه برای دانش آموزانی که از یک کد نظیر زبان اشاره یا هجی کردن انگشتی آغاز کرده‌اند.

مرحله اول بریل ابزار دیگری برای کمک به موفقیت دانش آموزان است.

۱- مرحله اول بریل: کلاس اول یا مقدماتی بریل که در آن هر لغت هجی می‌شود.

۲- مرحله عالی بریل: دوره عالی بریل که در آن استفاده و یا خواندن واژه‌ها و اصطلاحات کوتاه شده و اختصاری آموزش داده می‌شود. در این کلاس، از آنجا که کلمه‌ها و اصطلاحات کوتاه شده هستند، سرعت خواندن و نوشتن پیشرفت می‌کند.

عبارت‌های کوتاه در مورد فعالیت‌های کودک یا موضوعات مشخص در محیط می‌توانند با استفاده از یک ماشین تحریر پرکینز یا برچسب دستی تهیه شوند. وقتی کودکان ناشنوا- نابینا ابتدا خواندن را یاد می‌گیرند، کتاب‌هایی را می‌خوانند که به طور اختصاصی ایجاد شده‌اند. این کتاب‌ها شامل تجربیات، گردش یا کتاب‌های خاطره در زمینه کارهایی که کودک انجام داده است،

می‌باشد. می‌توان کلمه‌ها و جمله‌های بریل را از طریق برجسته کردن جملات بریل بر روی برگه بریل به صفحات این کتاب‌ها اضافه کرد. سپس آن جملات را می‌توان بریده و بر

روی صفحه کتاب انتقال داد. زمانی که کودک آماده خواندن کتابی می‌شود که کلاس در حال خواندن آن است، با استفاده از این روش و افزودن مرحله اول بریل به صفحات تصویری کتاب، کودک بزودی می‌تواند کتاب را بخواند. ابزارهای پیشرفته‌تر خواندن را می‌توان با استفاده از برنامه چاپگرهای بریل و نرم افزار کامپیوتر که متن را به مرحله اول یا عالی بریل ترجمه می‌کند، ایجاد کرد. برخی از کتاب‌های منتشر شده مرحله اول بریل در دسترس هستند. هر یک از چاپخانه‌های آمریکایی هوس و سدلینگ که مخصوص نابینایان است، تعداد اندکی از کتاب‌های مربوط به مرحله اول بریل را منتشر می‌کنند.

یافته‌های پژوهش

گرچه کاربرد مرحله اول بریل توسط کودکان ناشنوا - نابینا به طور رسمی مورد ارزیابی قرار نگرفته است، لیکن کاربرد آن توسط کودکان نابینا ارزیابی شده است. سالی منگولد (۲۰۰۰) گزارش داد که

منبع:

Mamer, Linda. (2002). grade one Braille for students who are deafblind. deaf - blind perspectives . vol.9, ISSVE 3.